

๕๖. ปัญญาประดิษฐ์กับปัญญาญาณแห่งศตวรรษใหม่

Artificial Intelligence and Intuition of the New Century

ขอน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

In Honor of the Blessed One of the Fully Enlightened One

By Nithee Siripat – Siripat.com and Academiae Network. 2016

ความสำคัญของบทความ

เมื่อกล่าวถึง คำว่า “ปัญญาญาณ–Intuition” นั้น มักมีนัยรวมถึงสิ่งที่สมองมนุษย์มีอยู่ ๒ สิ่ง นั่นคือ “สัญชาตญาณ–Instinct” และ “ปรีชาญาณ–Intellect” ซึ่งเกิดจากการศึกษาเล่าเรียน แต่มนุษย์ก็สามารถพัฒนาไปถึงขีดสุดของสมอง นั่นคือ “ปัญญาญาณ” หรือการหยั่งรู้ในทุกสิ่งดังที่พระพุทธเจ้าผู้เป็นพระบรมศาสดาของเราได้เคยทำสำเร็จมาเมื่อราว ๒,๖๐๐ ปี ที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ นี้ นักวิทยาศาสตร์สามารถพัฒนา “ปัญญาประดิษฐ์–Artificial Intelligence” ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ “ระบบผู้เชี่ยวชาญ–Expert Systems” หมายถึง การสอนให้คอมพิวเตอร์ทำงานได้เหมือนที่มนุษย์นึกคิด จนพัฒนาไปสู่การสร้างพวกมนุษย์หุ่นยนต์ [Humanoid Robot] หรือพวกอุปกรณ์เครื่องมือที่สื่อสารโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ อย่างเช่น ภาพฮอโลแกรมเสมือนจริง [Holography] ที่นำเสนอเป็นภาพและเสียงใน ๓ มิติ ความชาญฉลาดของคอมพิวเตอร์นี้ ทำให้มนุษย์เริ่มหันไปพึ่งพาความสามารถของเครื่องจักรมากขึ้น จนถึงขั้นไม่ต้องการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของตน คือ สมองไม่คิดและร่างกายไม่ทำงาน ฉะนั้น การพัฒนาฝึกตนให้เกิด “สติสัมปชัญญะ” จึงเป็นเรื่องสำคัญของชาวพุทธทั้งหลาย เพื่อให้ตนได้กลายเป็น “บุคคลผู้เป็นนายเทคโนโลยี” [The Master of Technology] ความจงหองพองชนที่คิดว่าเรียนสูงนั้น ทำให้โง่และหลงไหลในโลกแห่งสสารวัตถุอย่างไม่มีเหตุผล ทั้งที่สมองก็คิดมีปัญญาอยู่ แต่ก็ยังไม่เชื่อจิตวิญญาณของตน แค่นี้ก็คิดไม่ได้ เป็นเรื่องน่าอายจริงๆ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้ามนุษย์รู้จักประยุกต์ดัดแปลงสิ่งประดิษฐ์อันเป็นนวัตกรรมทางปัญญาทั้งหลายนั้น นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับตน ชาวบ้านเรียกว่า “ฉลาด” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำให้ตนได้เกิด “ปัญญาญาณ” ต่างๆ ในการหยั่งรู้หยั่งเห็น ที่เรียกว่า “ภาวนากรรมฐาน: สมถภาวนา–วิปัสสนาภาวนา” ถ้าเรื่องนี้ไม่จริง พระพุทธศาสนาคงไม่สืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้แน่นอน.

บทความที่ ๕๖ ประจำปี ๒๕๕๕ – ปัญญาประดิษฐ์กับปัญญาญาณแห่งศตวรรษใหม่

ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยี [วิทยาการ] สมัยใหม่ของสังคมมนุษย์นั้น ไม่ได้จำลองแบบไว้ที่สมองหรือความทรงจำของมนุษย์เท่านั้น เพราะเป็นเรื่องของปัญญาที่ทรงสภาพอยู่ในสมองของมนุษย์และชุดคำสั่ง โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน [Applications] จนรวมไปถึงสมองส่วนหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์และการจำลองมนุษย์ ที่เรียกว่า มนุษย์เทียม [Humanoid Being] หรือมนุษย์หุ่นยนต์ [Humanoid Robot] หรือมนุษย์สังเคราะห์ [Humanic Being] การถ่ายทอดวิทยาการหรือเทคโนโลยีดังกล่าวนี้ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด จนถึงขั้นมนุษย์อาจไม่มีศักยภาพจะควบคุมได้ เพราะขาดปัญญาขั้นสูงสุดโดยปรมาตม์ [กฎธรรมชาติ-ธรรมฐิติ-ธรรมนิยาม ๓-ไตรลักษณ์-ปรมาตตะ-ปรมาตตัสจจะ-ปรมาตตธรรม = สภาวะธรรม] ที่เรียกว่า “ปัญญาญาณ” [Intuition] เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์ [Artificial Intelligence] เกิดจากกิเลสทั้งหลายของมนุษย์โดยพื้นฐาน และจำลองแบบหรือระบบโครงสร้างไปไว้กับสถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์ [Computer Architectures] แล้วพัฒนาซอฟต์แวร์หรือแอปพลิเคชันไปเก็บไว้ที่สถาปัตยกรรมหุ่นยนต์ หรือเครื่องจักรกลอิสระตามธรรมชาติ [ระบบชำนาญการ-ระบบผู้เชี่ยวชาญ Expert Systems หรือ Natural Language Processing หมายถึง การประมวลภาษาธรรมชาติ โดยการพัฒนาคอมพิวเตอร์ให้เข้าใจภาษาธรรมชาติของมนุษย์] โดยอยู่เหนืออำนาจควบคุมของมนุษย์ [กิเลสทั้งหลายได้ครอบงำไว้ในพื้นจิต] แต่ยุคหุ่นยนต์แห่งศตวรรษใหม่นั้น เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองกิเลสทั้งหลายของมนุษย์โดยตรง สร้างโปรแกรมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางค้าหรือทางการทหาร จนรวมถึง ทางการเมืองและเศรษฐกิจ ฉะนั้นปัญญาประดิษฐ์จึงเปรียบเสมือนจิตวิญญาณของมนุษย์ที่มีอิสระหรือเจตจำนงเสรี [Free Will] เสมอกับผู้สร้าง นั่นคือ มนุษย์ คำว่า “มนุษย์” หมายถึง ผู้มีกำหนดตามธรรมชาติ [สังขตธรรม] ด้วยกิเลส กรรม และวิบาก ที่เรียกว่า “สังสารวัฏฏ์-สังสารทุกข์-อุปาทานทุกข์” [ปัญจูปาทานกัณฑ์ ทุกขา: อุปาทานกัณฑ์ ๕ เป็นทุกข์ = ภวจักร-สังขารจักร] ผลพวงแห่งการประดิษฐ์คิดค้นวิจัยจึงคงสภาพตามสัญญาเจตนาที่อยู่ใต้อำนาจแห่งกิเลส นั่นคือ ได้หุ่นยนต์ที่มีกิเลสเช่นเดียวกัน ยกเว้น หุ่นยนต์นั้นจะสร้างขึ้นโดยพระอรหันต์ ซึ่งก็เป็นเรื่องเป็นไปได้ เพราะมันเป็นเรื่องสังขตธรรมแห่งวัฏฏะ เพราะพระอรหันต์หลุดพ้นจากวัฏฏสังสารแล้ว คือ บุคคลผู้ปราศจากกิเลสทั้งหลายและทุกข์ทั้งปวงแล้ว

แต่ในทางตรงกันข้าม กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ผู้เป็นทาสรับใช้กิเลสทั้งหลายอย่างซื่อสัตย์โดยเอื้อเฟื้อนั้น มองไม่เห็นความเป็นจริงแห่ง “โลกุตตรภูมิ” หรือ “พระนิพพาน” [อสังขตธรรม-อมตธาตุ] เพราะฉะนั้น ปัญญาประดิษฐ์ทั้งหลายนั้น จึงกลายเป็นอาวุธทางความคิดของมนุษย์ ที่ใช้เป็นเครื่องมือเอารัดเอาเปรียบกลบเกล็นและเบียดเบียนชีวิตกันและกัน สิ่งหนึ่งที่เป็นไปไม่ได้ที่จะได้ยินว่า “ระเบิดหรือจรวดเพื่อพระนิพพาน” อย่างแน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม ก็เป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ว่า ในปัจจุบันมนุษย์เริ่มใช้หุ่นยนต์ในกิจกรรมต่างๆ หลายประเภท หรือใช้เทคโนโลยีหุ่นยนต์บางส่วนเป็นองค์ประกอบของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ หรือการสร้างเมืองอัจฉริยะ [Smart City] ที่ควบคุมด้วยระบบชำนาญการด้านคอมพิวเตอร์ โดยมีข้อมูลสมมติฐานเพื่อการมีชีวิตรอดในภาวะโลกขาด

แคลนทรัพยากรเนื่องจากภัยพิบัติต่างๆ หรือการโยกย้ายตั้งถิ่นฐานใหม่ในจักรวาลด้วยยานอวกาศขนาดมหึมาในอนาคต นั่นคือ การรักษาเผ่าพันธุ์มนุษยชาติ เพราะความตั้งอยู่ไม่ได้ของโลกใบนี้อีกต่อไปในระบบสุริยจักรวาลทางช้างเผือก [The Milky Way Galaxy] ตามข้อสมมติฐานของนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำทั่วโลก เพราะฉะนั้น ระบบปัญญาประดิษฐ์นั้น จึงทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือสามัญสำนึกของมนุษย์ในยุคอนาคต โดยเฉพาะ แนวคิดกาอพยพมนุษย์รุ่นใหม่ไปสู่ดาวเคราะห์ดวงใหม่ ปัญญาประดิษฐ์เป็นโปรแกรมซอฟต์แวร์บริหารงานโดยซูเปอร์คอมพิวเตอร์ [Super Server Computers] โดยบริหารเชื่อมโยงกับคอมพิวเตอร์ลูก [Client Computers] ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม ที่มีมนุษย์แต่ละคนต่อเชื่อมโยงอยู่ตามสถานภาพทางสังคมที่ได้รับตามระบบสังคมยุคใหม่ ซึ่งเท่ากับมนุษย์ทุกคนถูกควบคุมด้วยโปรแกรมกลาง ความเป็นอิสระทางความคิดย่อมเกิดขึ้นได้ยาก เพราะข้อจำกัดทางทรัพยากรทางสังคม ซอฟต์แวร์กลางจะทำหน้าที่ตอบปัญหาต่างๆ ได้เหมือนมีสติสัมปชัญญะที่คมชัด [อภิญญา]

ฉะนั้น คำว่า “ปัญญาญาณ” นั้น ไม่ต้องคิดถึง เพราะชีวิตเป็นไปตามระบบโปรแกรมที่กำหนดไว้ทุกอย่างเป็นการตอบสนองความต้องการทางกายมากกว่าทางจิตใจหรือจิตวิญญาณ มนุษย์ควบคุมตนเองด้วยปัญญาประดิษฐ์ของตนที่สร้างขึ้น คือ “การสร้างพระเจ้าขึ้นเอง” หรือ “นักวิทยาศาสตร์ประกาศตนเป็นพระเจ้าสร้าง” ด้วยความเชื่อมั่นในปัญญาประดิษฐ์ของตนจนเกิดความหลงมกมาย และการแสวงหาผลประโยชน์ตามอำนาจครอบงำของกิเลสในตน มนุษย์สับสนประมาทปัญญา [ปัญญาธิริย์] ของตน ไม่ยอมรับ “ปัญญาญาณ” และหาคติศัพท์ที่จะเข้าถึง “โลกุตตรธรรม” ได้ในยุคใหม่ แต่ในทางกลับกัน มนุษย์อาศัยการเข้าถึงความหมายสูงสุดโดยปรมาัตต์ของปัญญาประดิษฐ์ด้วย “ปัญญาญาณ” โดยพื้นฐานเชิงตรรกะ [ปัญญาและเหตุผล] แต่มนุษย์กลับไปหลงเงาปัญญา [Wisdom Shadow] ของตน ที่เรียกว่า “ปัญญาประดิษฐ์” อันเป็นจุดแข็งที่รวบรวมมาจากจุดอ่อนทั้งหลายของมนุษย์ยุคเก่า ปัญญาประดิษฐ์อาศัยระบบคอมพิวเตอร์ทำงาน แต่ปัญญาญาณอาศัยร่างกาย [ขันธ ๕] ทำงาน ซึ่งอยู่ในอาการที่เสื่อมสลายทรุดโทรมอยู่ตลอดเวลา ไม่เที่ยงและแปรปรวน และล้มสลายตายไปในที่สุด และในที่สุดปัญญาประดิษฐ์สามารถคิดจินตนาการได้ด้วยตนเอง อาจแยกจำแนกธรรมได้ด้วยปัญญาและเหตุผลได้หรือไม่ ยังเป็นคำถามในอนาคต เพราะคอมพิวเตอร์อาจพัฒนาระบบประสาทได้ครบแบบมนุษย์ก็ได้ [มนุษย์คิดและออกแบบให้] พระพุทธเจ้าจำแนกระดับปัญญาญาณไว้ ๓๓ ระดับ ใน ๖ ข้อสุดท้ายไม่สาธยายแก่พระสงฆ์สาวกของพระองค์ ปัญญาประดิษฐ์ก็ต้องมีระดับการเข้าถึงเช่นกัน โดยการบริหารงานด้วยคอมพิวเตอร์กลางที่จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทั้งหมดที่หุ่นยนต์หรือปัญญาประดิษฐ์ ที่ต้องเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายต่างๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง มนุษย์ในอนาคตยอมตกเป็นทาสของเทคโนโลยีที่ตนเป็นผู้ประดิษฐ์สร้างสรรค์ขึ้นมา สำคัญคิดว่าเที่ยงตรงยุติธรรมมากที่สุด แต่มนุษย์มีชีวิตสืบเนื่องหรือชีวิตสันตติตามวัฏฏะมีองค์ประกอบด้วย “อุปาทานขันธ ๕” [กิเลส-กรรม-วิบาก] ซึ่งมีจิตต์หรือใจเป็นประธาน [สติ-สมาธิ] และสามารถวิวัฒน์จิตไปสู่การค้นหาคำความจริงอันเป็นองค์ความรู้หรือปัญญาได้ เพราะฉะนั้น “ปัญญา-ความรู้รอบ” [Wisdom] จึงเป็นธาตุรู้ที่ดำรงอยู่ในธรรมชาติตามสภาพที่เป็นจริง ที่เรียกว่า “ปัญญาญาณ” [Intuition] รวมทั้ง “ปัญญาประดิษฐ์” [Software-

ซอฟต์แวร์-ชุดคำสั่งในโปรแกรม] แต่ผู้เข้าถึงปัญญาญาณได้ต้องเป็นอริยบุคคลเท่านั้น ส่วนปัญญาประดิษฐ์นั้น บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ตามอำนาจหน้าที่ที่ดำรงอยู่ โดยไม่ต้องพัฒนาจิตวิญญาณของคน [มนสิการกรรมฐาน-ภาวนากรรมฐาน]

ดังนั้น องค์ความรู้ปัญญาญาณที่เกิดจากระบบปัญญาประดิษฐ์ จึงเป็นได้แค่ “**สุดมยปัญญา-สุดมยญาณ**” ไม่ใช่ “**ภาวนามยปัญญา**” พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าในยุคอนาคตจะเป็นพระสงฆ์สาวกระดับ อภิญญา [ความรู้คมชัด] ย่อมหาได้ยากมาก เพราะอยู่ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีแต่ศึกษาจาก แหล่งความรู้ในปัญญาประดิษฐ์ ไม่ใช่การค้นหาคำความจริง [**ธัมมวิจยะ-การเพียรธรรมเพื่อการตรัสรู้**] ด้วยการ มนสิการกรรมฐานหรือการบำเพ็ญเพียรภาวนา การบริหารจัดการจิตและองค์ความรู้ จึงไม่เกิดขึ้นภายใน ตัวตนอย่างแท้จริง คือ การรู้เห็นเข้าใจอย่างถูกต้องจากเหล่าความรู้ต่างๆ [ปรโตโฆสะ] แต่ไม่สามารถรู้เห็น ด้วย “**ญาณทัสสนะ**” ด้วยการพัฒนาตนเองในจิตวิญญาณด้วย “**โยนิโสมนสิการ**” จะทำอะไรก็จะต้องพึ่ง ฤทธาศัยแต่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ที่เรียกว่า “**ปัญญาประดิษฐ์**” วิทยาการสมัยใหม่ดังกล่าว นั้น กลายเป็นกิเลสของสังสารวัฏที่จิตเข้าไปเกาะเกี่ยวอยู่ตลอดเวลา ไม่เป็นอิสระหรือเป็นตัวของตัวเอง อย่างแท้จริง [วิสังโยค] ประการสำคัญ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่เชื่อความคิดหรือการตัดสินใจของ ตนเองอย่างสนิทใจ ไม่สามารถดับระงับความสงสัยในธรรมที่ตนกำลังประพฤติปฏิบัติได้ จึงเสื่อมใน ศรัทธาปสาทะแห่งพระรัตนตรัย อันเปิดโอกาสให้กิเลสทั้งหลายบุกรุกยึดครองพื้นจิตตสันดาน [Unconscious Mind-อนุสัย-จิตไร้สำนึก] ได้ง่าย เพราะขาดสติสัมปชัญญะ [Non-Temperance]

แต่อย่างไรก็ตาม สังคมมนุษย์สมัยปัจจุบันนี้ ก็ตกเป็นทางเทคโนโลยีอุปกรณ์สื่อสารก็มารับ และส่งข้อมูลไม่ถูกกาลเทศะ สูญเสียเสรีภาพของความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง มีชีวิตอยู่อย่างไร้จุดหมายที่ แท้จริง เพราะไม่เข้าใจนัยของคำว่า “**โลกไร้พรมแดน-Globalizations**” ที่มนุษย์สามารถสื่อสารกันอยู่เหนือ ข้อจำกัดของเวลาและสถานที่ ถ้าเป็นนัยคติทางธรรม คือ การบรรลุความรู้แจ้งหรือความรู้วิเศษแห่งวิชา ได้แก่ (๑) **ทิพพจักขุ** - ตาทิพย์ กับ (๒) **ทิพพโสต** - หูทิพย์ (ข้อ ๓ กับ ข้อ ๔ ในวิชา ๘) เพราะจะเป็นตอน ไหนที่ไหนบนโลกใบนี้ มนุษย์สามารถได้เห็นและได้ยิน ทั้งรูปและเสียงได้ทุกขณะในกาลทั้ง ๓ อย่าง แต่ ในคติทางโลกนั้น เครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารก็ทำได้จริง ในอนาคตอันใกล้นี้ ยังสามารถแสดงรูปภาพเสมือน จริงแบบภาพและเสียงโดย **เทคโนโลยีฮอโลแกรม-Hologram Technology** หมายถึง ภาพชนิดหนึ่งซึ่งมี ลักษณะ ๓ มิติ ถูกสร้างขึ้นมาจากการบันทึกข้อมูลด้วย แสงเลเซอร์ โดยบันทึก รีวรอยของการแทรกสอด [Interference Pattern] ของแสงเลเซอร์ ทำให้เราสามารถมองเห็นภาพเป็นลักษณะ ๓ มิติ แตกต่างจาก ภาพทั่วไปซึ่งเราจะมองเป็นเพียงภาพ ๒ มิติ ไม่มีความลึกทางมิติของภาพเป็นภาพแบนๆ เรียบๆ ทำให้ภาพนั้นดู สว่างงามมากขึ้นและยังมีประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีกด้วย ฮอโลแกรมถูกสร้างขึ้นด้วยกระบวนการ ที่เรียกว่า ฮอโลกราฟี [Holography] โดยฮอโลกราฟีเป็นเทคนิคที่ช่วยให้แสงกระจายจากวัตถุที่จะบันทึกและได้ถูก สร้างขึ้นใหม่ เพื่อให้ปรากฏเป็นวัตถุอยู่ในตำแหน่งเดิมเมื่อเทียบกับการบันทึก การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ตำแหน่งและทิศทางของระบบการมองเห็นเป็นไปอย่างถูกต้องเหมือนกับว่าวัตถุยังคงเป็นปัจจุบัน จึงทำให้ ภาพที่บันทึกปรากฏเป็น ๓ มิติ ฮอโลแกรม ๓ มิติ เป็นเทคโนโลยีรูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการ

สื่อสารระยะไกลระหว่างบุคคลต้นทางและปลายทางที่อยู่ต่างสถานที่กัน สามารถโต้ตอบแบบตัวต่อตัว โฮโลแกรมแบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ ๒ ประเภทได้แก่ (๑) *White-Light Reflection Hologram Technique* ซึ่งภาพโฮโลแกรมที่บันทึกนั้น สามารถมองเห็นได้ด้วยการส่องสว่าง ด้วยแสงสว่างจากธรรมชาติ และ อีกประเภทหนึ่ง (๒) *Laser-Light Reflection Hologram Technique* คือ ภาพโฮโลแกรม ที่ต้องถูกส่องสว่างด้วยแสงเลเซอร์ หรือแสงที่มีสภาพหน้าคลื่นสอดคล้องกันในระดับหนึ่ง ถึงจะมองเห็นภาพ ๓ มิติได้ แนวคิดของ โฮโลแกรม นั้นจริง ๆ แล้วไม่ใช่เป็นเพียงแค่ภาพจากดวงตาที่มีระยะชัดลึกข้างต้น แต่ ยังหมายถึงแสง ๓ มิติ ลอยตัวรอบด้านเสมือนจริงราวกับว่าวัตถุที่เราเห็นนั้นจับต้อง โอบกอดได้ ที่เรียกว่า “3D Hologram” เช่น *Iron Man* พระเอกได้ใช้ *Computer* สร้างเกราะหุ่นยนต์ *Iron Man* ร้างสุดท้าย [ตัวสีเขียว-ทอง] ซึ่งจะพบว่าจอคอมในหนังไม่ใช่คอมพิวเตอร์แบบที่เราใช้กัน แต่เป็นจอแสง ๓ มิติ ลอยอยู่ในอากาศ สั่งการแบบใช้เสียงพูดรวมทั้งใช้มือสัมผัสคลิกเมนูทำนองเดียวกับ *Touch screen* [Futuristic Computer] และภาพวัตถุจำลองส่วนประกอบหุ่นยนต์ที่ออกแบบก็เป็นลักษณะลำแสงโฮโลแกรมลอย ตัวในอากาศ หมุนได้รอบด้าน ซึ่งปัจจุบันได้มีการทดลองใช้จริงๆ แล้ว

URL Source: <https://www.youtube.com/watch?v=RWxqSEMxWuw>

URL Source: <http://www.extremetech.com/computing/149380-spacetop-a-computer-display-that-you-can-reach-into-and-manipulate>

URL Source: <http://homecaprice.com/interiordesign/kitchen/future-gadgets-2050/>

ดังนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมต้องแยกแยะความจริงแห่งสังขธรรมในชีวิตให้ได้ว่าอะไรเป็น “สมมติ
 สัจจะ” [Conventional Truths] และอะไรเป็น “ปรมาตตสัจจะ” [Absolute Truths] เพื่อบำเพ็ญเพียรภาวนาให้
 เข้าถึง “ภาวนามยปัญญา” [สัญชาตญาณนิยม-Intuitionism] หรือ “ปัญญาญาณ-อัมฤตตักทาย” [หมายถึง
 ความรู้ที่เกิดขึ้นเอง โดยมีนัยเป็น ๒ อย่าง ดังนี้ (๑) **การเจริญสมถภาวนา**-Tranquility Development ได้แก่
 ความรู้แจ้งอย่างฉับพลัน แต่ยังมีกิเลสอยู่ ส่วนการบรรลุธรรมหรือการตรัสรู้ นั้นจะไม่มีกิเลสในจิตใจเลย ทำ
 ให้ความรู้ที่ได้รับถูกต้องชัดเจนเสมอ ดังนั้น เพื่อที่จะให้ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง มนุษย์จึงควรฝึกอบรมจิตด้วย
 สมถภาวนา เพื่อให้จิตใจสงบ และ (๒) **การเจริญวิปัสสนาภาวนา**-Insight Development [เพื่อทำลายกิเลส]
 อย่างแท้จริง ไม่เป็นชนผู้หลงทิศออกจากหลักมัชฌิมาปฏิปทา [อริยมรรคมีองค์ ๘] คือ การเป็นผู้รู้เท่าทัน
 โลกและชีวิตตามเป็นจริง ฉะนั้น สังขธรรมแห่งชีวิตต้องเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริงในวิปัสสนาภูมิ ๙
 ประการ ได้แก่ **ขั้น ๕-อายตนะ ๑๒-ธาตุ ๑๘-อินทรีย์ ๒๒-อริยสัจ ๔-ปฏิจกสมุปบาท ๑๒-ปฏิจกสมุ**
ปปันนธรรม ๖ ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา สื่อการเรียนรู้ระบบต่างๆ รวมถึงจากผู้รู้หรือ
 สัตบุรุษผู้ทรงศีลทรงธรรม ทำให้เกิดปัญญารู้ประจักษ์แจ้งด้วย “**สุตมยญาณ-ประสบการณ์นิยม-
 Empiricism**” [เปรียบเทียบกับปรัชญาสาขาญาณวิทยา-Epistemology] และ “**จินตามยปัญญา-เหตุผลนิยม -
 Rationalism**” แล้วนำมาต่อยอดปัญญาในวิปัสสนาภูมิกลายเป็น “**ภาวนามยปัญญา-สัญชาตญาณนิยม-
 Intuitionism**” ให้บรรลุถึงปัญญา ๒ อย่าง ได้แก่ (๑) **ปัญญาเห็นธรรม-ทิพจักขุญาณ** กับ (๒) **ปัญญาตรัสรู้**
ธรรม-สัมโพธิญาณ เมื่อปรารถนาอยากรู้เห็น [ญาณทัสสนะ] สภาวะธรรมเช่นใด ย่อมสามารถเข้าถึงได้ด้วย
 ตนเอง ไม่เกิดข้อกังขาวิตกกังวลในธรรมใดๆ ที่กำลังปฏิบัติอยู่ด้วยอริยมรรค เมื่อพิจารณาถึงฝ่าย
 “**ปัญญาประดิษฐ์**” แม้จะเป็นแหล่งสะสมกิเลสทั้งหลายของมนุษย์ไม่ใช่จิต [สมาธิ] หรือความรู้รอบ
 [ปัญญา] อันเป็น “**สติสัมปชัญญะ**” [Temperance] ที่สะอาดบริสุทธิ์จากกิเลสนิวรณ์ทั้งหลาย [วิมุตติ ๒: เจโต
 วิมุตติ-ปัญญาวิมุตติ] เพราะพวกปัญญาประดิษฐ์ไม่มีชีวิต [ชีวิตินทรีย์ในนามรูปแห่งขั้น ๕] เป็นเพียง
 เงื่อนไขเชิงตรรกะที่มีวงจรสมบูรณ์แบบไม่ใช่ “**เบญจขันธ์-ขันธ์ ๕**” แห่งสังขตธรรม [วัฏฏะ ๑-ไตรวัฏฏ์]
 ที่จะสามารถวิวัฒน์ตนไปสู่ “**สัจภาวะแห่งนิพพาน-อมตธาตุ-บรมธรรม**” [Nirvana] หรือ “**อสังขตธรรม-
 วิวิญญะ**” อนึ่ง ธรรมชาติของมนุษย์เป็นชีวิตที่ต้องตายทุกชีวิต ส่วนธรรมชาติของปัญญาประดิษฐ์เป็นเพียง
 นามธรรมขั้นสูงที่เป็นเงื่อนไขประกอบด้วยปัญญาความรู้เช่นเดียวกับหนังสือ ตำรา หรือคัมภีร์เท่านั้น ไม่มี
 ชีวิตจิตใจเหมือนสิ่งมีชีวิตเช่นมนุษย์ แต่อย่าไปเข้าใจว่าเป็นปัญญาประดิษฐ์มีจิตวิญญาณสิงสถิตอยู่ ถ้าเป็น
 เช่นนั้นจริง งานต้องต้องอาศัยบารมีหมอผีหม้ออาคมมาจัดการก็แล้วกัน เพราะเป็นเรื่องบาลีขั้นสูง อาจ
 อธิบายอีกยาว เพราะเป็นเรื่องของไสยศาสตร์ไปเรียบร้อยแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม โปรแกรมโฮโลแกรมนั้น
 คงจะเป็นแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ของมนุษย์ เพราะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ได้ในรูปแบบภาพ ๓ มิติ ไม่ต้อง
 ใช้อุปกรณ์ และคล้อยตามความนึกคิดหรือพลังของมนุษย์ได้ โดยเชื่อมโยงกับเครือข่ายศูนย์กลางข้อมูล
 มนุษย์สามารถเก็บและลบข้อมูลดังกล่าวนี้ได้ และนำไปต่อยอดกับความนึกคิดหรือจินตนาการกับผู้อื่นได้
 ฉะนั้น กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์จึงมีความสมบูรณ์แบบมากที่สุดในทางโลก ส่วนในทางธรรมนั้น คง

ต้องใช้พลังจิตแห่งญาณทัสสนะ [สติสัมปชัญญะ] เพื่อให้เกิดปัญญาเห็นธรรมตามเป็นจริง [ขณิกญาณทัสสนะ] อันเป็นทักษะที่มีความลำบากและรู้ผลช้า เพราะมนุษย์มีกิเลสหนาที่จะขัดเกลาออกจากใจได้ง่ายๆ การเจริญอนุปัสสนากรรมฐาน ๗ อย่าง อยู่เนืองๆ เพราะทำให้เกิดปัญญาต่างๆ ได้ ๑๐ อย่าง ดังนี้

Enlightenment: Idealized or Real? [Nov 13-14, 2015]

Psychoanalysts and Buddhist Teachers Talking About Idealization and Awakening

อนุปัสสนา ๗

- (๑) “**อนิจจานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความไม่เที่ยง เพราะดับนิจจัตถุญญา
- (๒) “**ทุกขานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความทุกข์ เพราะดับสุขัตถุญญา
- (๓) “**อนัตตานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความไม่ใช่ตัวตน เพราะดับอัตตัตถุญญา
- (๔) “**นิพพิทานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความเบื่อหน่าย เพราะดับนันทิสัตถุญญา
- (๕) “**วิราคานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความคลายกำหนัด เพราะดับราคัตถุญญา
- (๖) “**นิโรธานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความดับ เพราะดับสมุททยัตถุญญา
- (๗) “**ปฏินิสัคคานุปัสสนา**” คือ การพิจารณาเห็นความสลละคืน เพราะดับอาทานัตถุญญา

ปัญญา ๑๐

- (๑) “**ชวนปัญญา**” คือ ปัญญาเร็ว–ด้วยการเจริญอนิจจานุปัสสนา
- (๒) “**นิพเพธิกปัญญา**” คือ ปัญญาทำลายกิเลส–ด้วยการเจริญทุกขานุปัสสนา
- (๓) “**มหาปัญญา**” คือ ปัญญามาก–ด้วยการเจริญอนัตตานุปัสสนา
- (๔) “**ติกขปัญญา**” คือ ปัญญาคมกล้า–ด้วยการเจริญนิพพิทานุปัสสนา
- (๕) “**วิบูลปัญญา**” คือ ปัญญากว้างขวาง–ด้วยการเจริญวิราคานุปัสสนา
- (๖) “**คัมภีรปัญญา**” คือ ปัญญาหยั่งลึกซึ้ง–ด้วยการเจริญนิโรธานุปัสสนา
- (๗) “**อัสถามันตปัญญา**” คือ ปัญญาไม่ใกล้พัฒนาไปสู่เจริญยิ่ง–ด้วยการเจริญปฏินิสัคคานุปัสสนา
- (๘) “**ปฏิสัมภิตา ๔**” คือ ปัญญาแตกฉาน–ด้วยการเจริญปัญญาทั้ง ๗ ให้ถึงพร้อมบริบูรณ์
- (๙) “**ปุลลปัญญา**” คือ ปัญญาแน่นหนา–ด้วยการเจริญปฏิสัมภิตา ๔ ให้ถึงพร้อมบริบูรณ์
- (๑๐) “**หาสปัญญา**” คือ ปัญญาสำเร็จ–ด้วยการเจริญปุลลปัญญาให้ถึงพร้อมบริบูรณ์

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นกิจหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งของพุทธศาสนิกทั้งหลายต้องทำในการพัฒนาวิวัฒน์ปัญญาของตน เพราะทำให้อยู่กับ “**สติสัมปชัญญะ**” หรือประกอบด้วยปัญญาและเหตุผลในการพิจารณาไตร่ตรองสภาวะธรรมตามเป็นจริงของชีวิตได้จริง.

